Prima instanță: Judecătoria Bălți sediul central (judecător S.Dubceac)
Dosarul nr.2a-529/24 (nr.2-23062600-03-2a-31052024)

CURTEA DE APEL BĂLŢI
Colegiul Civil şi de Contencios administrativ
D E C I Z I E

17 decembrie 2024 **mun. Bălţi**

În componența:
Preşedintele ședinței, judecător **Elena Grumeza**
Judecătorii **Stanislav Grosu, Ivan Parii**
Grefier Cristina Țurcanu
Interpret Inna Rotari

examinând în ședință judiciară publică apelul declarat de Maimescul Andrei,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de OCN"Credit Comod"SRL către Maimescul Andrei privind încasarea datoriei,

împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți sediul central din 28 februarie 2024, -

a c o n s t a t a t :

Pretențiile reclamantului:

La 02.05.2023 OCN"Credit Comod"SRL s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Maimescul Andrei privind încasarea datoriei.

În motivarea cererii de chemare în judecată a invocat că la 15.07.2022 în baza cererii de acordare a împrumutului nr.2205005949, între O.C.N.„Credit Comod„SRL și Maimescul Andrei a fost semnat contractul de credit nebancar nr.2205005949 privind acordare a împrumutului. Menționează că în temeiul contractului de împrumut, a acordat pârâtului un împrumut bănesc în mărime de 1792,24 dolari SUA.

Potrivit pct.1.3 din contractul de împrumut, termenul de rambursare a creditului a fost de 36 luni, în 36 rate cu o dobândă în valoare de 4% lunar, conform pct.2.1.1. Conform contractului de împrumut, dobânda se calculează zilnic din soldul rămas al împrumutului, iar calculul lunar total va depinde de numărul de zile calendaristice a lunii respective.

Potrivit contractului de credit nebancar nr.2205005949 plata lunară a fost stabilită în mărime de 94,97 dolari SUA.

Conform dispoziției de plată de casă nr.17 din 15.07.2022, reclamantul a eliberat pârâtului creditul nebancar în mărimea, termenul și condițiile stabilite în pct.1.3; 2.1.3; 2.3.1; 2.4.1; 2.4.2 din contract.

Susține că pârâtul a ignorat obligațiunile contractuale și nu a efectuat plățile scadente în modul corespunzător către O.C.N. ,Credit Comod,,SRL, astfel pârâtul până în prezent a achitat doar 3 rate, ultima rată fiind achitată la 24.06.2022.

Astfel, SRL,,Collect Partners" acționând în numele și interesele reclamantului, conform pct.4.1.1 al contractului, a încercat să soluționeze litigiul pe cale amiabilă, expediind pârâtului după data scadentă, somații de neachitare, prin intermediul mesajului scurt (sms) și apeluri telefonice la numărul de telefon mobil: *****.

A mai relatat că la 29.08.2022 s-a expediat în adresa pârâtului somația nr.71, dar cerințele înaintate au fost ignorate și datoria împrumutului nu a fost achitată.

Invocă că la 24.03.2023 datoriilor totale a pârâtului Maimescul Andrei față de O.C.N.,,Credit Comod,,SRL aferent contractului de împrumut constituie 2975,05 dolari SUA și 4664,00 lei, dintre care: 1721,72 dolari SUA- mărimea împrumutului; 594,38 dolari SUA- dobânda împrumutului acordat; 658,95 dolari SUA penalitate pentru neachitarea în termen; 1 664,00 lei- valoarea taxei de stat achitată pentru înaintarea prezentei cereri; 3 000,00 lei- onorariul avocatului.

Solicită O.C.N.,,Credit Comod,,SRL încasarea de la Maimescul Andrei a datoriei în mărime 2975,05 dolari SUA și 4 664,00 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Bălț sediul central din 04.05.2023 cererea de chemare în judecată s-a acceptat spre examinare în procedura cererilor cu valoare redusă.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți sediul central din 12.12.2023 cererea de chemare în judecată s-a acceptat spre examinare în procedura contencioasă.

Poziția primei instanțe:

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți sediul central din 28.02.2024 acțiunea civilă s-a admis. S-a încasat de la Maimescul Andrei în beneficiul OCN"Credit Comod"SRL datoria în mărime de 2975,05 dolari SUA. În rest, pretențiile s-au respins.

Solicitarea apelantului:

La 27.03.2024 Maimescul Andrei a declarat apel motivat împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți sediul central din 28.02.2024, solicitând casarea integrală a hotărârii.

Argumentele părților:

În motivarea apelului s-a invocat că prin hotărârea adoptată i s-a încălcat dreptul de protecție a consumatorilor, dreptul la un proces echitabil, fiind ignorată hotărârea emisă anterior de aceiași instanță- hotărârea din 14.12.2022 a Judecătoriei Bălți sediul

central, judecător Natalia Costaș, în care s-a stipulat anularea comisionului de acordare a creditului, penalitatea de întârziere, penalitatea ce depășește 0,04% / zi de întârziere.

Declarațiile părților în ședința de judecată:

În ședința de judecată apelantul Maimescul Andrei a susținut apelul, solicitând admiterea lui pe motivele invocate, casarea integrală a hotărârii.

Intimatul OCN"Credit Comod"SRL, legal citat prin intermediul poștei electronice, în ședință de judecată nu s-a prezentat și n-a comunicat instanței motivele neprezenței.

Articolul 105 alin.1[1], 5 CPC, Citaţia sau înştiinţarea se expediază autorităţilor publice, persoanelor juridice de drept privat şi avocaţilor prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor sau prin orice mijloc de comunicare ce asigură transmiterea şi confirmarea primirii acestor acte. Citaţiile şi înştiinţările expediate reprezentanţilor la adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor se consideră recepţionate de către părţi şi alţi participanţi la proces.

Dispozițiile art.379 alin.2 Cod de procedură civilă statuiază că neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului.

În conformitate cu normele legale enunțate supra, Colegiul consideră posibilă examinarea apelului în lipsa părților neprezente.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul civil și de contencios administrativ consideră necesar de a admite apelul declarat, din considerentele ce urmează.

Potrivit art.362 alin.1 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

Instanța de apel constată că dispozitivul hotărârii a fost pronunțat la 28.02.2024, iar apelul a fost declarat la 29.03.2024, prin urmare, apelul este declarat în termenul legal stipulat la art.362 Codul de procedură civilă.

Potrivit prevederilor art.385 lit.b) Codul de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să modifice hotărîrea primei instanţe.

Probatoriul cauzei denotă faptul, că la 24.03.2022 O.C.N.„Credit Comod„SRL și Maimescul Andrei au încheiat contractul de credit nebancar nr.2205005949 privind acordarea împrumutului în mărime de 1 792,24 dolari SUA, pe un termen de 36 luni, dobânda contractuală 4% lunar, rata lunară în mărime de 94,97 dolari SUA, comision

pentru acordarea creditului 12,17 dolari SUA, curslul valutar fiind de 18,4128 lei pentru un dolar SUA /f.d.14-16/.

Conform dispoziției de plată de casă nr.17 din 24.03.2023, O.C.N.,,Credit Comod,,SRL a eliberat lui Maimescul Andrei creditul nebancar în mărime de 33000,16 lei /f.d.19/.

La 29.08.2022 SRL"Collect Partners" în temeiul mandatului de reprezentare, a expediat lui Maimescul Andrei reclamație cu solicitarea achitării în termen de 15 zile de la recepționarea acesteia a datoriei la contractul de credit în mărime de 266,08 dolari SUA. Reclamația a fost recepționată la 15.09.2022, fapt confirmat prin semnătura din avizul de recepție. /f.d.20,21/.

La 02.05.2023 OCN" Credit Comod"SRL s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Maimescul Andrei, solicitând încasarea datoriei în mărime 2975,05 dolari SUA, constituită din 1721,72 dolari SUA- mărimea împrumutului; 594,38 dolari SUA- dobânda împrumutului acordat; 658,95 dolari SUA penalitate pentru neachitarea în termen; 1 664,00 lei- valoarea taxei de stat achitată pentru înaintarea prezentei cereri; 3 000,00 lei- onorariul avocatului și 4 664,00 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Bălți sediul central din 04.05.2023 cererea de chemare în judecată s-a acceptat spre examinare în procedura cererilor cu valoare redusă.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți sediul central din 12.12.2023 cererea de chemare în judecată s-a acceptat spre examinare în procedura contencioasă.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți sediul central din 28.02.2024 acțiunea civilă s-a admis. S-a încasat de la Maimescul Andrei în beneficiul OCN"Credit Comod"SRL datoria în mărime de 2975,05 dolari SUA. În rest, pretențiile s-au respins.

La 27.03.2024 Maimescul Andrei a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți sediul central din 28.02.2024, solicitând casarea integrală a hotărârii.

În conformitate cu dispozițiile art.373 alin.1,2 Cod de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

Iar alin.6 din art.373 Cod de procedură civilă statuiază că apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel,

cu excepţia cazurilor cînd consimte şi cînd hotărîrea este atacată şi de alţi participanţi la proces.

În conformitate cu art.130 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres, obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit art.5 alin.1 Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

Conform art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Iar potrivit art.121 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

Obiectul juridic litigios din speță constituie încasarea datoriei aferente contractului de împrumut.

Potrivit art.774 alin.(1) Cod civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

Articolul 776 Cod civil prevede că obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Conform art.858 Cod civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul şi în momentul stabilit.

Colegiul civil notează că prin natura sa, raportul juridic obligaţional este menit să producă efecte juridice. Efectul general al oricărei obligaţii este de a da creditorului dreptul de a obţine de la debitor îndeplinirea exactă a prestaţiei la care s-a obligat. Dar, pentru ca o obligaţie să poată fi executată, mai întîi de toate, este necesar ca aceasta să

existe. Obligaţiile se consideră executate în mod corespunzător, dacă sunt respectate toate condiţiile prevăzute în actul din care au luat naştere, precum ar fi cele privitoare la obiectul, subiectele, locul, timpul şi modul de executare.

Art.992 alin.1,2 Cod civil stabilește că contract este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice. Contractului îi sînt aplicabile normele cu privire la actul juridic.

În conformitate cu prevederile art.1242 alin. (1), (2) Cod civil, prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date. Contractul de împrumut este gratuit dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Potrivit art.1247 alin.(1) Cod civil, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract.

Potrivit calculului prezentat de intimat, anexat la acțiunea civilă, Maimescul Andrei a achitat în total suma de 308,66 dolari SUA, care au fost distribuiți după cum urmează: pentru credit -70,52 dolari SUA; dobânda contractuală 214,57 dolari SUA, penalitate 11,40 dolari SUA, comisionul la eliberarea creditului 12,17 dolari SUA /f.d.22/.

Articolul 1244 alin.1,5,6,7 Cod civil prevede că (1) în baza contractului de împrumut, părţile pot prevedea şi plata unei dobînzi. (5) Suma de bani împrumutată este purtătoare de dobîndă din ziua în care a fost remisă împrumutatului. (6) Se plăteşte dobîndă la expirarea fiecărui an pentru perioada dintre momentul indicat la alin.(5) şi cel al restituirii împrumutului dacă în contract nu este prevăzut altfel. (7) În cazul în care împrumutatul nu plăteşte dobînda în termen, împrumutătorul poate cere restituirea imediată a împrumutului şi a dobînzii aferente.

Conform art.1248 alin.(1) și(2) al Codului civil, În cazul în care împrumutatul nu restituie în termen împrumutul, dispoziţiile art.942 se aplică în modul corespunzător dacă legea sau contractual nu prevede altfel. (2) Dacă în contract este prevăzută restituirea împrumutului în rate şi împrumutatul nu le restituie în modul stabilit, împrumutătorul poate cere restituirea imediată a întregului împrumut şi a dobînzii aferente în condiţiile stabilite la art.864 alin.(2) şi (4).

În conformitatea cu prevederile art.9 alin.(1) lit.e) Legii nr.1 din 16.03.2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancară, se interzic organizaţiei de creditare nebancară: aplicarea ratei dobânzii de credit anuale specificate în contractul de credit/leasing financiar dacă aceasta depăşeşte 50%, iar toate celelalte plăţi aferente (comisioane, taxe, penalităţi, dobânzi de întârziere şi orice alt tip de plată), cu excepţia dobânzii, pe o zi de credit nebancar/leasing financiar depăşesc 0,04% din valoarea totală

a creditului nebancar/leasingului financiar, în cazul acordării creditului nebancar/leasingului financiar consumatorilor.

Potrivit contractului în litigiu, dobânda constituie 4% lunar, sau 48% anual, ceea ce denotă că mărime a dobânzii contractuale nu depășește limitele stabilite de lege de 50%.

Conform art.942 alin.1,4 Cod civil, în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadenţă, creditorul are dreptul la dobîndă de întîrziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenţei plăţii pînă la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin.(2) ori la o altă rată prevăzută de dispoziţiile legale speciale. (4) În cazul în care s-a stipulat o clauză penală, creditorul poate să ceară, la alegere, fie dobînda de întîrziere calculată conform dispoziţiilor prezentului articol, fie penalitatea pentru întîrziere.

În conformitate cu dispozițiile art.949 alin.1 Cod civil, dacă penalitatea este stipulată pentru cazul în care debitorul nu execută obligaţia, creditorul poate cere atît executarea obligaţiei, cît şi plata penalităţii.

Suma prevăzută prin clauza penală are menirea de a compensa prejudiciul suferit de creditor prin neexecutarea obligaţiilor contractuale de către debitor. Prin finalităţile sale, clauza penală constituie un mijloc de garantare a executării obligaţiilor. Această funcţie se manifestă prin faptul că îndeamnă pe debitor, sub sancţiunea sumelor stipulate ca clauză penală, la executarea reală a contractului. Obiectul clauzei penale îl formează o sumă de bani determinată fie global, fie procentual, în raport cu valoarea obiectului contractului la care se referă.

Clauza penală fiind un contract sau o clauză dintr-un contract, are forţă obligatorie între părţile contractante şi se impune a fi respectată întocmai şi de instanţele de judecată. În acest context, clauza penală înlătură orice putinţă de apreciere din partea instanţei privitoare la existenţa şi întinderea prejudiciului suferit de creditor, deoarece această apreciere a fost făcută anticipat, de către părţile contractante.

În pct.2.1.4 din contract de împrumut nr.2205005949 din 24.03.2022 s-a stipulat că, în cazul neachitării de către împrumutat a plăților conform graficului de rambursare, sumele respective se consideră restante. Începând cu ziua apariției datoriei restante, până la momentul achitării integrale a restanței, se aplică o penalitate în mărime de 2%. Penalitatea se aplică în baza zilnică la suma datoriei restante a împrumutului.

Completul de judecată apreciază drept exagerată suma penalității solicitată în acțiunea civilă, în mărime de 658,38 dolari SUA, care depășește și mărimea dobânzii contractuale. Pe când o penalitate zilnică rezonabilă în baza Legii nr.1 din 16.03.2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancară ar constitui suma de 181,12 dolari SUA (1721,72 dolari SUA x 0,04% x 263 zile întârziere), ceea ce atestă că rata impusă de către creditor pune în sarcina debitorului plăți exagerate. Prin urmare, suma datoriei aferente contractului de împrumut nr.2205005949 din 24.03.2022 constituie 2497,22

dolari SUA, formată din: 1721,72 dolari SUA- datoria la corpul creditului, 594,38 dolari SUA- dobânda contractuală, 181,12 dolari SUA- penalitatea.

Din acest considerent, completul de judecată conchide de a modifica hotărârea primei instanțe în partea sumei totale dispuse spre încasare de la 2975,05 dolari SUA la suma de 2497,22 dolari SUA.

Conducându-se de prevederile art.385 lit.b) Codul de procedură civilă, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți, -

decide:

Admite apelul declarat de Maimescul Andrei.

Modifică hotărârea Judecătoriei Bălți sediul central din 28 februarie 2024, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată de OCN"Credit Comod"SRL către Maimescul Andrei privind încasarea datoriei în partea sumei totale dispuse spre încasare de la 2975,05 dolari SUA la suma de 2497,22 dolari SUA.

Decizia este definitivă, fiind cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de două luni de la comunicare, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței, judecător **Elena Grumeza**

Judecătorii: **Stanislav Grosu** **Ivan Parii**